

Till Skolverket

registrator@skolverket.se

Skolverkets diarienummer 2022:2107

Kopia till Utbildningsutskottet via dess kansli:

cecilia.nordling@riksdagen.se

samt till utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Remiss avseende Skolverkets förslag till ändrade programstrukturer för de nationella yrkesprogrammen i gymnasieskolan med anledning av ökade möjligheter till grundläggande behörighet på alla yrkesprogram

Hushållningssällskapen i Sverige driver naturbruksgymnasier, försöksgårdar, forskningsprogram, projekt för bättre mat – och erbjuder rådgivning för lantbrukets, skogsbrukets och landsbygdens utveckling. Drygt 1000 medarbetare – främst rådgivare, lärare, projektledare, forskare och fältförsökspersonal – delar en gemensam vision om en landsbygd som lockar med ett näringsliv som växer. Vi har ca 25 000 medlemmar och omsätter ca 950 miljoner.

Hushållningssällskapens Förbund vill härmed avge ett för alla Hushållningssällskap gemensamt yttrande. Remissvaret är skrivet av Claes-Göran Claesson, ordförande för Hushållningssällskapet Sjuhärad och ledamot i Förbundsstyrelsen, i samråd med förbundsdirektör Bo Selerud.

Två reformer som är kopplade till varandra

Skolverket har remitterat ett förslag till ändringar i de föreskrifter som reglerar vilka kurser som får ingå i de nationella yrkesprogrammen i gymnasieskolan. De föreslagna ändringarna är en konsekvens av riksdagens beslut om ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram. Ändringarna i skollagen och gymnasieförordningen träder i kraft den 1 januari 2023 och ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas höstterminen 2023.

En genomgripande förändring från kursbetyg till ämnesbetyg är beslutad att genomföras 2025.

Dessa båda reformer hänger intimt samman och måste samordnas både innehållsmässigt och tidsmässigt. Dessutom är en förändring redan till hösten inte rimlig att hinna med.

Inriktningskurserna ska ge den breda basen

När ämnesbetygsreformen genomförs försvinner kurserna och ämnen delas upp i steg som bygger på varandra, s.k. nivåer. Nivå 2 är en fördjupning av kunskaperna i Nivå 1 i ämnet.

Detta innebär att den struktur som skapades nyligen med 500 till 700 inriktningspoäng i naturbruksprogrammet inte kan gälla längre. Eleverna erbjuds gymnasiegemensamma kurser, programgemensamma kurser och valbara fördjupningskurser. Inriktningskurserna skall utgöra den gemensamma basen varpå fördjupningen läggs.

Om vi tar exemplet lantbruk så finns det bland de 700 p i Skolverkets förslag två kurser på Nivå 2 nämligen Maskiner och teknisk utrustning inom naturbruk nivå 2 och Växtodling nivå 2. Dessa bör

ligga som valbara kurser och basutbudet på inriktningen blir då 500 p. Detta har varit på förslag flera gånger tidigare. Motsvarande misstag håller på att ske inom hästhållning, naturturism och skogsbruk. Det är helt ologiskt att ha fördjupning inom inriktningskurserna vars syfte är att ge en bred bas.

Ta bort uppdelningen i högskoleförberedande program och yrkesprogram

Vi har i tidigare remissvar påpekat det olyckliga i att dela upp gymnasieskolan. Delningen leder till missförstånd och har alltsedan Gy11 gjort att andelen yrkeselever minskat drastiskt. Svenskt näringsliv har satt ner foten och nu kommer förslaget att yrkesprogrammen per automatik ska leda till behörighet till högskolan. Det är bra. Men vi menar att uppdelningen ska bort. Elever ska välja ett branschområde, som de vill arbeta inom. Många elever vet inte i början av gymnasieskolan vart deras ambitioner bär. De ska kunna vara trygga i att de efterhand kan ta en examen med mycket direkt yrkeskompetens eller mycket behörighet till högskola. Även mellanvarianter ska finnas. Så arbetar naturbruksskolorna idag. Men tyvärr måste vi stängas mot de fördomar som finns om yrkesprogrammets begränsningar. Dessa hålls vid liv av såväl SYV:ar som föräldrar.

Som näringsföreträdare efterfrågar vi både välutbildade och kunniga praktiker och kompetenta lärare, rådgivare, servicepersonal, säljare, forskare mm med praktisk och teoretisk bakgrund inom ämnesområdet.

Avslutning

Hushållningssällskapen ser två stora reformer som hänger intimt samman och som kräver omfattande omställning i skolan. Därför yrkar vi

- Att förändringarna sker samordnat och att genomförandet för allt detta blir 2025.
- Att man ser över inriktningskurserna på naturbruksprogrammet så alla inriktningar får 500 p liksom djurvårdsinriktningen. En bred bas skapas utan några fördjupningskurser.
- Att det räcker med ett begrepp, gymnasieprogram. Man skulle även kunna kalla alla program för yrkesprogram. Alla program skall ju leda till ett yrke efter gymnasiet, med eller utan ytterligare utbildning. Huvudsaken är att uppdelningen försvinner.

Claes-Göran Claesson

Hushållningssällskapet Sjuhärad

Bo Selerud

Förbundsdirektör
Hushållningssällskapens Förbund